

Reacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile neînțelese nu se
primesc. — Manuscrisele nu se
retrimit.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mitoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: H. Dukes, Heinrich
Schäfer, Rudolf Maske, A. Oppels
Nachfolger; Anton Oppels, J.
Dumreicher, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Bohsten Bernat; în
București: Agence Havas, Su-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garnon pe o coloană 6 or. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifa și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU IVIII.

„Gazeta” iese în 48-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumă la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 38 etajul I:
I. pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu timbru în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exemplară 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 24.

Brașov, Marți-Mercuri, 1 (13) Februarie

1895.

Sașii și „alianța”.

Brașov, 31 Ianuarie v. 1895

În diarele române și străine s'a vorbit în timpul din urmă mult despre inclinarea Sașilor ardeleni pentru o alianță cu celelalte naționalități nemaghiare. Ba unele foi din afară primară chiar informații de acel cuprins, că participarea Sașilor la un viitor congres al naționalităților „ar fi asigurată”.

Noi am reproducut aceste faime cu rezerva cuvenită, de ore-ce bine știm, că nu erau de loc, sau puțin întemeiate. Adevărat, că în timpul din urmă s'a manifestat în sinul Sașilor ardeleni și un curent favorabil unei acțiuni comune cu celelalte naționalități nemaghiare. Acest curent e susținut de Sașii tineri, a căror organ este „Kronstädter Zeitung”. Numărul celor tineri, cari nu s'au mulțumiți cu politica actuală săsescă, însă este încă foarte mic. Abia s'a început din parte-le lupta, ce tinde la schimbarea acestei politici în sens opozițional-național.

Mișcarea, ce s'a produs între alegătorii sași din incidentul ultimei crize ministeriale și în deosebi din incidentul venirii la cârmă a lui Banffy, care odinioară fusese atât de urit și urgisit din partea Sașilor, a dat ocaziune elementelor tinere de a eși ceva mai mult la ivelă. Der ele totuși n'au putut isbuti de a ocupa terenul cu ideile lor, căci numai în două cercuri comitetele săsesci s'au pronunțat pentru eșirea imediată a deputaților sași din partida guvernului, și nici măcar în aceste cercuri nu era asigurată învingerea finală a noii direcțiuni, cum s'a dovedit mai târziu.

În astfel de împrejurări nu-i mirare, că în adunarea electorală, ce au ținut-o Sașii Duminică trecută în Sibiu, între vre-o 600 de alegători, abia s'au aflat 11, cari

au cutezat a cere pe față, ca deputații sași să părăsescă partida lui Banffy.

Probabil, că în adunările electorale, ce se vor mai ține în celelalte centre săsesci, proporția se fiă mai favorabilă pentru vederile politice ale Sașilor tineri, der în totalul aceste vederi nu vor pute isbuti până ce Sașii ardeleni vor sta pe baza programului dela 1890, care îi condamnă pentru veci a fi slugile guvernelor unguresci.

„Sieb. d. Tageblatt” din Sibiu, care combate noua direcțiune, se razimă cu politica sa de oportunitate tocmai pe programul săsesc dela 1890. Acest program, dice acest diar într'unul din numerii săi mai recent, — eschide a priori orice „alianță” cu naționalitățile său „dorință de a se schimba sistemul”, de care s'a vorbit în timpul din urmă într'o parte a presei săsesci și a presei germane esterne.

Și în fond are dreptate foia sibiană, căci amintitul program săsesc este astfel formulat, încât însuși Banffy a putut dice despre el, că nu stă în contradicție cu direcția, ce-o urmărește partida guvernului.

Der — adauge „Sieb. d. Tageblatt”, printr'o atitudine cum o cer Sașii tineri, „s'ar s'gdu și încrederea în politica Sașilor, căci, pe lângă toate scăderile adevărate sau aparente, parlamentarismul e neapărat de lipsă, pentru-că nu pte fi înlocuit cu nimic mai bun, și „alianța” din cestiune, abstragându dela toate celelalte, ne-ar sili să facem politică de abstenență, ce n'am făcut-o nici-odată și n'o putem face azi. Noi (Sașii) am luat parte: la dieta unionistă, la dieta din Pesta, la dieta din Sibiu, la senatul imperial (R.ichsrath), la dieta din Clușiu, la parlamentul central. Este afară de acesta o părere greșită că în poporul nostru ar fi o înclinare pentru acea „alianță” (cu naționalități,

țile), ea nu există nici măcar la majoritatea covârșitoare a celor din generația mai tineră”.

Așa stă deocamdată cestiunea „alianței” Sașilor cu naționalitățile nemaghiare. Nici-odată ei n'au fost mai depărtați de ea ca acuma, când deputații lor dau mâna cu Banffy.

Va trebui să se întempe mai înainte o adevărată schimbare de sistem în tota politica Sașilor, pentru ca situațiunea de azi umilitoare să facă loc unei politici demne naționale, cum o doresc și o propagă Sașii tineri.

Sașii și guvernul.

După scirile sosite din Sibiu, deputații săsesci Frideric Schreiber și Oskar Meltz și-au ținut er dările de seamă înaintea alegătorilor din cele două cercuri electorale ale orașului. La adunare au luat parte 600 alegători.

Profesorul D. Schullerus făcu propunerea, ca deputații numai decât să păsescă afară din partidul liberal. Propunerea acesta însă fu respinsă cu 590 contra 10 voturi (!) și se primi propunerea lui Carol Wolff, după care alegătorii din Sibiu să voteze încredere deputaților și să le mulțămescă pentru dările de seamă, și să-i roge, ca să rămână în partidul liberal, până când le va fi posibil să promoveze interesele indicate în programul poporal dela 1890.

„Siebenb. D. Tageblatt” în numărul său de astăzi dice următoarele privitor la această adunare: Resoluțiunea s'a luat, cum nu se putea alt-fel, adecă pentru rămânerea în partidul liberal. Alegătorii au cumpănit toate punctele de vedere generale săsesci cu egală seriozitate, până când au ajuns la această hotărire, și dorim, ca și celelalte cercuri electorale săsesci să ia asemni hotăriri.

Răgușelă ungurescă.

Foia apponyistă „Budapesti Hirlap” suferă de mania „descoperirilor” în „chestia valahă”. În nr. dela 9 Februarie publică un

articol pe pagina a 5-a în care un anumit „Nyári” spune lucruri „îspăimântătoare” pentru șovinistii maghiari.

Articolul foiei unguresci dice, că mișcarea Românilor nu se liniștesce nici pe-o clipă măcar, numai cât acum se pte constata mai multă prevedere. Se apucă apoi, c'o frivolitate proprie gazetariilor maghiari, de I. P. S. Sa Metropolitul Dr. Victor Mihalyi, pe care monarhul l'a numit de metropolit al Blășiului. Dice, că „e omul periculos”, că „valachiimea ultraistă așteptă mult dela el”, că „va folosi înalta sa poziție pentru o direcție politică, ce se opune direct intereselor statului maghiar”.

După-ce trece în revistă fiasco calătoriei fostului ministru Hieronymi în Ardél, și după-ce spune, că Banffy a dus la Pesta pe Jcszenszky, ca să-i fiă de ajutor în „chestia valahă”, foia ungurescă stă înaintea cetitorilor săi erăși cu legenda prostă alestată, că Liga din București agitază printr'ținuturile locuie de români, „popii” și „dascălii valahi” adună poporul cu sunete de clopot, și totuși mai mult se arată în popor „spiritul de opunere și dispoziția de răsculare”. Pe când în jos agitațiunea se continuă neimpedecată, „România mai moderată se pregătesc a se alia cu partida poporală la nouele alegeri. Decă alianța acesta se va face în Ardél, etanci ei își vor împărți cercurile electorale cu partida poporală”.

Astfel de semne se arată, continuă „Budapesti-Hirlap” — când br. Banffy a luat în mână frânele guvernării, „de care se tem mai mult agitatorii valahi și dela cari sperază, să înțelege, în „Tribuna”, politica pactărilor, fiind-că astfel gândesc a-l compromite înaintea opiniei publice maghiare”. Etă ce dice apoi:

„Br. Desideriu Banffy arc programul gata în cestiunea naționalităților. Că ce pace legă cu Sașii, nu știm. Știm însă, că el nu e capabil pentru pacturi și tocmeli, cari ar fi spre paguba politice naționale maghiare. Ar trebui să-și deene întreg trecutul, individualitatea și ori ce ambiție mai nobilă, decă ar vré să facă concesii naționalităților. Deși n'a luat asupra-și portofoliul de interne, totuși Valahii ul-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

(Reproducerea oprită.)

Din anii 1848—49.

Memorii, de Vasile Moldovanu.

(Urmare).

M'am culcat pe-o laviță, apucat fiind de-un somn adencu. Acest somn mi-a fost o binecuvântare dela Dumneșeu, căci, pentru a-mi restaura puterile de cari aveam lipsă la ostenele ce le prevedeam cu trecerea Mureșului, un somn adencu și liniștit, cum a fost acela, a plătit mult.

Cătră mieșul nopții, abia a pus pcurarul mâna pe mine, ș'am fost îndată în picioare. Du-te, imi dise, că este târziu, a încetat și ploia, der se griješc, că Mureșul a crescut de vijăie așa turbat.

Pcurarul m'a scos din domeniul cânilor lui, și eu mi-am îndreptat pașii cătră luntre. Întunecimea era mare, der totuși am dat de luntre, care, crescându

apa, era legată de altu pociumbu. Am numărât dela acestu pociumbu șec pași și, căutându cu lancea, am dat de lopată.

Implorându ajutorul lui Dumneșeu și făcându-mi o sfântă cruce, am luat lopata în mână. Der Mureșul crescuse grozav, valurile lui furioșe băteau din țermu în țermu și urlau așa de trist, încatu nu numai pe mine, care eram într'o stare forte iritată, der ori și pe care omu l'ar fi umplut de fiori. Problema mea era, ca aruncându-mă cu luntrea în mijlocul valurilor, să iesu dreptu la pociumbul contrar obicnuit, ca s'o pot lega. Prin urmare trebuie să trag luntrea după mine pe lângă țermu o mare distanță pe apă în sus, ș'apoi de-acolo să mă slobodu de-a-curmezișul la vale.

Der decă mă vor păzi chiar la ținta unde trebuie ș'ajungu, și când voi pune piciorul pe uscatu, vor pune și ei mâna pe mine?

Astfel de idei frământându-se în crerii mei, imi sunau în capu, ca o moră. În urmă totuși mă decidu a împinge luntrea cu lopata, până când voi socoti, că

mă aflu tocmai în mijlocul apei; apoi să-i dau cursu liber după apă, până voi lăsa dindăretul meu satul, și atunci să trag a eși la uscatu într'unu locu de pășune pustiu, unde eram sigur, că pe acestu timp nu mă va vedé nime.

Cu cea mai mare luare aminte deslegu lanțul dela pociumbu, îl întindu, fără a face șgomot, apoi aședându zală de zală pe brațe, punu piciorul în luntre. Aici încep a lega erăși lanțul zală de zală de-alungul luntrei, der observându, că luntrea începe a se depărta de țermu, restul l'am scăpat fără de voie, făcendu un șgomot așa de mare, încatu cugetam, că va fi în stare a pune în mișcare totă lumea. Mă mângăiam însă cu gândul, că urletul valurilor va fi fost superior șgomotului celu produse lanțul.

Aflându-mă acum în matca apei dau vre-o 5—6 inieptări puternice cu lopata, și când simțeam de pe puterea ce mă ducea ca fulgerul, că mă aflu cam la mijlocul Mureșului, slobodii cu cea mai mare luare aminte lopata în apă, ca să evit ori-ce șgomot... Inzadar, căci resistința, ce o

făceam apei cu lopata, născu o vâjăitură, de care mă înfiorai. Cu mânilor lucrăm, încatu curgeau sudorile de pe mine, er cu ochii căutam în drepta și în stânga, ca să nu mă apropiu fără veste de țermur. Când am trecut pe lângă țermurile celu înalt, de unde am privit prin visu pluta condusă de Bărnutu, mi-se păru, ca și când aș vedé o fantomă neagră pe țermur...

Dumneșeu, să se fi auditu ore sunetul lanțului?! Ori să fi fost simțitu de cine-va? Totu atata! Eu acum n'am de-a alege, decâtu său să ajungu la locul fixat cu vieța, seu să mă înghit valurile.

Totă această călătorie însă abia a ținutu de patru ori cinci minute, căci după ce am vedutu, că satul a rămas îndăretul meu, abia am avut atata timp, ca să-mi trag țundra de pe mâneci, să o așed la picioare în luntre și să mă apuc cu toate puterile de-a cârmui cu lopata, ca să nu fiu răpit de apă mai la vale, unde, pentru înălțimea ambilor țermuri, nu mai era speranță de scăpare. Sudori mari cur-

traisți voră cunoșce adese-ori urma mamei lui. Se aude deja, că voește să ia în resortul său regularea afacerilor de naționalitate. În dezvoltarea mișcărilor valahe dăra putem să fim pregătiți la întorsături și surprize interesante. De sigură, că se va pune în curând capăt dărilor frumoșe ale agitatorilor valahi.

În numărul următor dela 10 Febr. „Budapesti Hirlap“ publică un articol de fond, sub titlul „Pacifikacio“, în care, pe baza unei corespondențe din Bucuresci, scrie următoarele:

„Valahii din Ardelă pregătesc a înainta regelui o petiție pentru grațierea osândiților în procesul Memorandului. Deputația va conduce-o Mihalyi, Metropolitul Blășului, și, ca ei să aibă succes, vor mai slăbi din agitațiunii și se vor purta liniștită față cu guvernul Bánffy, până când se va adevăra, că ore fostul fișpanu dela Bistrița-Năsăud, aplecat este a-le face concesii ori nu... E lucru foarte caracteristic și de gravitate, că ministeriul nostru de esterne... a făcut lui Bánffy plăcerea de-a ruga pe guvernul român, să influențeze, ca Liga română să-și sisteze acțiunea din Ardelă. Pasul acesta a și avut rezultat, căci guvernul român a vorbit cu conducătorii Ligei în sens moderat, ba a intervenit însuși regele Carol în direcția, ca să nu i-se creeze guvernului Bánffy greutăți, de ore-ee el (regele) scie, că a căpătat (Bánffy) îndrumare, să împace pe Români prin concesii administrative și locale...“

Am spus astfel viziunile lui „Budapesti Hirlap“, fără a ne lăsa în comentarii.

Unu djaru germanu despre Sași.

Supunerea orbă de neînțelesă a deputaților sășesci din Transilvania sub jugul caudinic alu presidenției lui Bánffy a făcut mare senzație în Germania. Eță ce scrie marele djaru germanu „Munchener Allgemeine Zeitung“ în această cestiune:

Dupa cum se scie, deputați sășesci Transilvăneni din parlamentul ungar au rămas și mai departe membrii de ai partidei guvernamentale, după ce comitetele cercurilor electorale și comitetul central au aflat pentru apărarea intereselor sășesci garanții multămitore în declarațiunea ministrului-președinte Bánffy, că programul poporalu sășescu dela 1890 e compatibil cu principiile guvernului. Intre alegătorii sășesci însă domnesce o mare nemulțămire față cu ținuta cercurilor conducătoare, și nemulțămirea aceea e reprezentată în mod energetic prin organul publicistic alu așa numiților „verdi“ („Grünen“), prin „Kronstädter Zeitung“.

Ușor își pote ori cine închipi indigena morală, cu care e întâmpinat actualul ministru-președinte, decât e adevărată

și numai o parte din acelea, ce scriu dărele maghiare și germano-ungare despre fișpania lui Bánffy. Funcționarilor tôte le era iertate, decât se distingeau ca unelte de maghiarisare.

Astfel unu fișgabiriu defraudase de repește-ori banii dărei, și perceptorul de dare, care făcu arătarea, fu transferat. Unu altu fișgabiriu făcu timp de 12 ani negoț cu posturile de notari și primari. Pe unu părcalabu de temniți, care fusese depărtat din postul său și n'avea nici o calificatiune, Bánffy il făcu președinte la sedria orfanală. În contra unui directoru de cancelăria, care era în suspiciune, că face negoț cu pasuri, Bánffy nu intentă cercetare disciplinare, de-ore-ee nu se află nici unu acuatoru privat. Sânge forte rău făcuseră însă mai alesu liciatiunile în masse pentru restanțe de dare: În 740 casuri se vëndu o massă prețuită cu 168.872 fl. cu suma de 53,918 fl.; cassa de dare primi însă din suma acosta numai 14,234 florini, de-orece restul era pentru spese. Astfel 740 proprietari de pământu deveniră cerșitori, pentru-că trebuiră să sature pe câteva „hiene de licitare“.

Faptele acestea se publicaseră, când în fine Bánffy trebu să cedeze unu fișpanu „europenu“ (?), și nici astăzi nu se desmint, când „pașa dela Bistrița“ ajunsese ministru-președinte, a căru majoritate se basază pe cei 13 deputați sășesci. *Fână când va merge totu așa?*

Adresa

dămnelor și domnișoreloru din Iași către dămnșorele din Sibiu.

Dămnelle și domnișorele din Iași au trimis următoarea adresă domnișoreloru din Sibiu, cari au fost date în judecată pentru contravențiune contra statului, din cauză, că la reîntorcerea condamnaților în procesul Memorandului i au întâmpinat pe aceștia la gara din Sibiu cu cocarde tricolore:

Iași, Decembrie 1894.

Estimate și iubite domnișore!

Frumosul nostru tricoloru, simbolul scump alu unei naționalități multu cercate de îndelung suferințe, nici odată nu a fost așa de splendidu ilustrat. Si această lucire răpitoare i-au dat băbrați ispiți în lupte, séu tineri în toilul unei serbări, ori în focul unu danț strămoșesc.

Voi, feciore iubite, aleșele nămului românesc, voi ați imprimat tricolorului nostru acelu farmes nobil, și nu într'unu avânt de veselie, nu în emoțiunea unei solemnități, ci în împrejurări de grea cumpănă, într'unu timp de apăsare și de prigonire fără margini.

Dér scopul acestor rënduri nu este să vă aducem laude, mai puțin încă să vă îmbărbătam; noi ne apropiăm de voi cu gândul, ca să ne încăldim la dragos-

tea voastră înflăcărată pentru virtutea resigntă și hilită.

Dușmanii implacabili s'au așteptat să vă vadă plecându-vă capul cu pocăință și umilire, și voi ați pășit la masa judecătii cu frunte ridicată și ochii strălucitori de o nobilă mândrie. Ei s'au așteptat să vă vadă neunite și sovăitoare, și voi v'ati înfățișat însuflețite de spiritul unei solidarități esemplare. În sfârșit au crezut, că sub privirile aspre ale judecătorilor, are să vă cuprindă spaima, dér când ați apărut în atitudine demne și hotărâte cu tricolorul strălucindu pe piepturile voștre, publicul a tresărit, judecătorii și-au pierdut cumpătul, descurajarea și rușinea, ca unu fieru roșu, le-a străbătut sufletele.

Voi acusatel ați fost judecătorii, și judecătorii osândiții.

Onore vouă! Onore mamelor, cari au știut, să sădescă în inimile voștre sentimente așa de mărețe și să formeze caractere așa de hotărâte.

În mijlocul prigonirilor celor mai înverșunate, în fața suferințelor de martiriu ale părinților și fraților voștri aruncați prin temnițe, nu ați pregetat de a vă calca pe inimele îndurate și a striga cu o emoție generoasă: „totul pentru națiune!“

De pe pământul unei țeri libere, venim să salutăm în voi libertatea cea mai sublimă, libertatea convingerilor puternice, de cari se sdobesc ispitele, amenințările și cruzimile trufașului despotism.

Primiți, scumpe domnișore, expresiunea cea mai sinceră a sentimentelor noastre de dragoste și admirațiune.

Urmază 150 subscrieri.

SCIRILE ȚILEI.

31 Ianuarie.

Liga și ministrul de justiție francesu Trarieux. Primim din Bucuresci următoarea informațiune: Domnul Trarieux, actualul ministru de justiție alu Francei, a fost unu din subscriitorii moțiunii, care la Haga a blamat — deși indirect — pe guvernul Ungariei, pentru purtarea sa față cu Românii din Transilvania și Banat. Pe dată ce s'a scuit în Bucuresci, că d-lu Trarieux a intrat în noulu cabinetu francesu, d-lu V. A. Urechid, președintele Ligei și alu grupului parlamentar român, a trimis d-lui Trarieux o telegramă de felicitare, în numele Ligei și a membrilor Conferinței interparlamentare, secțiunea română. La această felicitare răspunde d-lu ministru Trarieux, cu data de 4 Februarie următoarele: „Domnule, cu cel mai viu interes am luat cunoștință despre mărturia de simpatie, care mi-ați adresat în numele acelora din compatrioții voștri, cari iubesc Franca și voesc pacea. Mulțumindu vă pentru aceste sentimente atât de binevoitoare către persoana mea, cât și pentru țera mea, sunt fericit de a putea reînvi asigurarea alipirei mele de simțimintele de justiție și de fraternitate, pe

cari și voi vă siliți să le propagați în lume. Primiți, domnul meu, pentru d-văstre și pentru colegii d-v., asigurarea înaltei mele considerațiuni. Trarieux.

—o—

Epilogu la procesul Memorandului. Scimț, că pe d-lu Iuliu Coroianu, care în procesul Memorandului a fost condamnat la 2 ani și 8 luni închisore de stat, camera advocațială din Clușiu l'a șters, în urma acosta, din lista advocaților. Cestiunea ajungându la Curiă, acosta a anulat hotărârea Camerei advocațiale din Clușiu pe motivul, că d-lu Coroianu a fost osândit pentru „delictul agitațiunii“, ér în sensul § 55 alu codicelui penal, acestu delictu nu este împreunat cu perderea oficiului, și de aceea d-lu Coroianu nu pote fi șters din lista advocațială; va fi însă suspendat dela esercierea advocaturei pe timpul, câtu va fi închis.

—o—

Dela Seghedinu primim unu număr din foia maghiară de acolo „Szegedi Naplo“, în care vedem publicată o întâmpinare a Dămnellei Emilia Rațiu, adresată redacțiunii numitei foi. „Szegedi Naplo“ scrisese, că d-na Rațiu și fiica d-sale ar fi fost ascultate din partea judeului de instrucție „în cauza unor scrisori cu tendință contrară statului“, pe cari d-lu Dr. Rațiu le-ar fi primit în închisore și cari s'ar afla la procuratură. Față cu acosta, d-na Emilia Rațiu declară în întâmpinarea sa, că „la bărbatul d-sale, Dr. Rațiu, nici unu fel de scrieri, și nici de acele contrare statului n'au străbătut“. Adevărat este însă, că atât d-sa cât și fiica d-sale Dorina au fost citate în cauza cunoscută pentru purtarea tricolorului național românesc, care cauză s'a pertractat deja în contra mai multor dame române din Sibiu și „care pentru natura ei volnică și nedreptă, ce rezultă de acolo, că puterea de statu țintese a opri cu forța purtarea coloriloru naționale române, a produsu cu dreptu cuvânt mare senzație atât înaintea cetățenilor serioși și calmi din patria noastră, cât și înaintea străinătății culte“. — Comunicându întâmpinarea acosta, pe care d-na Rațiu i-a adresat-o în limba maghiară, „Szegedi Naplo“ recunoșce îndreptățirea rectificării și termină comentariul său cu cuvintele: „Decă tôte dămnelle maghiare ar scie să fiă atât de Maghiare pe câtu d-na Rațiu este Română, nu ne-ar duré nici capul de aceea, că ore d-lu Rațiu cetesce în închisore de statu lucruri simpatice, ori contrare statului...“

—o—

Procesul de presă intentat din partea procuraturii supreme de statu redactorului djarului „Magyar Allam“, Emil Szemnecz, pentru articolul „Consumatum est“, care se publicase imediat după sancționarea proiectelor Lisericesc-politice, și în care articolu procurorul descoperi delictu de presă pentru laesa Majestate, se vă pertracta poimăne în 14 l. c.

geau părau pe fața mea, cămașa imi era udă în spate de ele, așa că o puteai storce, și abia puteam resufla de ostenit.

Sunt prăpădit gândeam; nu voiu pute învinge cu puterea apei, care mă duce ca fulgerul. Încă o înieptătură, încă una și éraš alta... Într'unu târziu simțesc, că ciocul luntrei a dat în pietriș. Sunt mântuit... Iau țundra în umere, ridic lanțul cu grijă și, pășind afară, trag luntrea cu tôte puterile s'o așed după puțință pe uscat, ca să nu o ducă apa. Când mă opinteam a trage luntrea la uscat, étă că mă împiedec de o tufșoră de salcă. Mare mi-a fost bucuria, că legând lanțul de ea, consciința imi e liniștită, că nu voiu face podarului supărare, ci o va afla la locul, unde eram sigură, că o va căuta, vënd că lipsesce.

Ast-fel trecându peste apa furibundă și favorit de-o întunecime fără păreche, într'o depărtare potrivită am ocolit întregu satul și mai mult prin cucuruz numai, am ajuns dreptu cu casa părintescă, care era tocmai în capul satului din sus, de unde pornisem cu luntrea.

O liniște mormentală mă asigura, că în satu dorme totul și că potu pași fără grijă în internul sesiunei. De totu ce mă temeam, era numai împrejurarea, să nu mă tradeze câni proprii.

Părăsescu cucuruzul și, trecend peste drumul ce duce nemijlocit pe la fundul grădinilor, dau spinii în latur de pe unu gardu de gunoie și cu o săritură mă afl în grădina propriă.

Ajuns în grădină am oftat odată adencu... Că de ce simțiri eram stăpănit, ș'ar pute închipi numai acela, care ar pași în viață vr'odată pe această cărare.

Cu pași liniștiți mă apropiu de casă, și când mă bucuram de-a putea intra nesimțit, amendoi câni au sărit lătrându din culcușul lor, dér la o singură șuerătură a mea, m'au cunoscut și s'au liniștit. Am deschis ușa tindei, dér se vede, că și cei din casă încă au durmit cu grije, căci fratele meu deschise ușa casei, ca să vedă la cine au lătrat câni. După ce m'a cunoscut, l'a cuprins mirarea de temeritatea mea. Într'unu rșufletu i-am comunicat planul de a-mi relua vestimintele

îndatinate și a mă depărta, încă până e nopte, către Blășiu ori către altu loc, unde voiu auzi, că se mișcă Românii, căci nu mai pot sta ascuns și fără nici o activitate.

Înainte de tôte am astupat cu perini ferestrele casei, ca să nu se vadă nimic înăuntru aprindendu lumina. Până mi-s'au căutat vestimintele, am mâncat puțintel, apoi m'am îmbrăcat, mi-a dat tatăl meu 4 doi-șceri și eram în stare de-a pune piciorul peste prag.

Dér în momente de-aceste, când omul se despărtesce, fără a scie, că se va mai vedé cu ai séi, îi este așa de grea despărțirea. Am mai ascultat dera povestindu-mi-se insultele, ce se facu omenilor peste tot și fratelui meu în parte, și mi-se revoltă totu sângele...

De-odată auzim câni lătrându cu vehemență mai întâiu către portă, după aceea totu mai apropiat către casă. Celu dintăiu lucru mi-a fost a stinge lumina și, ca unu șerpe, m'am strecurat pe ferestru în grădina de legumi, de aici repede către gardul peste care am fost sărit

în grădină. Căutând însă peste gardu am vedut baionetele arborate; ca fulgerul imi vine în minte cimiterul, care era învecinat cu grădina, și unde speram scăpare printre pietrele și crucile dela căpătăul morților... La gardul cimiterului totu așa, ca și la celu d'întăiu, vequi baionete. Repede m'am retras de-aici în mijlocul grădinei... În casă se auzia șgomot. De imputerirea cea mare, cu care îi sileam să vadă întru întunecime, ochii mi-se umplură de lacrimi și nu mai vedeam nimic, ér urechile imi erau ca infundate.

Sunt prăpădit! cugetam. Mi-am isprăvit cariera, care numai acum ș'ar fi luat începutul!

Stam, ca o statuă, fără a face nici o mișcare, m'au fost părăsit și puterile și mintea spre a mă conduce... Dumneșule, nu mă lăsa! am esclamat în adencul inimei mele... și atunci am simțit, că vibreză prin totu internul meu o șoptă divină: mergi, nu te teme!...

(Va urma.)

Unu nou diarū umoristicū. Administrația și editura cunoscutei reviste „Vatra”, ce apare în Bucuresci, face cunoscutū, că dīlele acestea va scōte și unū diarū umoristicū ilustratū, pusū sub direcția d-lui Antonū Bacalbașa. Noulū diarū umoristicū va apăre de 2-ori pe lună, de-odatā cu „Vatra”, ca unū suplimentū alū acesteia. Abonenții „Vetrei” ilū vorū primi pentru 3 lei la anū, în Austro-Ugaria 1 fl. 50 cr. Se va vinde și separatū, cu numărulū, pentru 20 bani esemplarulū. D-lū editorū C. Ștefa intenționēzā sē aducā marī jertfe pentru a face, ca noulū diarū umoristicū sē stea la înălțimea așteptărilor.

—o—

Pentru tombola din Bucuresci amū primitū ađi următōrele obiecte din comuna Chirileu: 1) Nina Moldovanū, o māsărișā cu 6 serviete; 2) Veselina Moldovanū, o pāreche de desagi de lānā; 3) Maria Cerghizanū, o fațā de masā de bumbacū; 4) Ana Popū, unū ștergarū; 5) Paraschiva Munteanū unū ștergarū, Paraschiva Dālālāu, o fațā de masā bētrānescā. Afarē de acesteia Maria Cerghizanū a mai trimisū 1 fl. v. a., ēr Nica Sasu și Teodora Sasu cāte 30 cr. Obiectele și banii, ce-amū primitū au fostū imānate d-șōrei Tulia Stānescu din locū pentru a fi trimise la Bucuresci.

—o—

Resbelulū chinezo-japonezū. Diarulū englesū „Times” anunțā, cā Anglia, Franca, Rusia, probabilū și Statele-Unite, vorū interveni la momentulū oportunū în conflictulū chinezo-japonezū. Vorū cere Chinei, ca sē deschidā porturile sale comericiului străinū și vorū face pe Japonia sē înțelegā, cā Europa nu-i va permite, sē anexeze unū teritoriu curatū chinezescū și nu va admite nici o stipulare comericalā în prejudiciulū puterilorū europene.

—o—

Nouē officī telegrafice. În legăturā cu officiulū postalū din Ghirīșū (com. Turda-Arieșū) și cu celū din Teiușū (com. Albei Inferioare) s'au înființatū acum de curēndū și officī telegrafice.

—o—

O invențiune interesantā. Unū redactorū dela o fōiā provincialā, cu numele Carolū Horvath de Mera și cetățēnū ungarū, a inventatū o mașinā electricā pentru tipografi. Acestū tipografū electricū va reduce fōrte multū numărulū culegătorilorū de litere, neavēndū trebuințā, decātū de cāțiva culegători sēn culegētōre, carī au studiatū scrisōrea cu acēstā mașinā. Acestia în timpū fōrte scurtū potū reproduce manuscrisulū în forma stereotipiei, ceea-ce dā materialulū culesū gata. Invențiunea consistā în aceea, cā literele mașinei Remington se punū în atingere cu o limbuțā a motorului telegraficū, care este în modū chimicū astfel preparatū, cā elū însēmneā literele cu nouē linii telegrafice și prin impresiunea electricității se aplicā la producerea rezultatului tipograficū. Invențiunea este fōrte interesantā și prin ea se pōte fōrte multū economisa și în timpū și în bani. Acēstā mașinā electricā-tipograficā mai are și avantajulū, cā pusā în lucrare și în legăturā dintr'unū centru ōre-care cu mai multe orașe din provincie, se potū tipări de-odatā în mai multe locuri și mai multe foi diferite. Se vestesce, cā inventatorulū a primitū pentru noua sa invențiune o sumā de 100,000 fl. dreptū onorariu.

—o—

Junimea universitarā romanā din Clușiu invitā la „Picniculū”, ce-lū va aranja Joi, în 21 Febr. n. c. în sala „Hotelului Central”. Inceputulū la 8 ōre sēra. Pentru comitetulū arangiatorū: *Drd. Sigismund Pap* de Bāsesci, presidentū.

—o—

Cununiā. D-lū *Simeonū Musta*, invētătorū în Coșteiu, se va cununa la 5 (17) Febr. c. cu d-ra *Caterina Maximovicī*, fiica d-lui *Alexandru Maximovicī*, funcționarū în pensiune alū Societății vapoarelorū dunărene. Cununia se va sevīrși în biserica gr. or. sērbā din Biserica-Albā. — Dorimū fecicire tinerei pārechi.

—o—

Pentru fondulū bibliotecei școlare din Șiarđū (lāngā Alba-Julia) se va da în 14 Februarie n. c. o producțiune cu elevii numitei scōle. Producțiunea va consta din declamări, cāntări și dialoguri. Urmēzā apo petrecere cu jocū. Prețulū de intrare e 40 cr. de persoanā, de familiā din trei membri 1 fl. v. a. Suprasolviri și oferte marimōse se primescū cu mulțāmitā și se vorū chita pe cale diaristicā.

—o—

Se ieftinescū lemnele. Magistratulū orășenescū din Brașovū face cunoscutū, cā prețulū unui stānjinū metricū de lemne de fagū din pădurea Timișului a scāduțū dela 10 fl. 48 cr. la 10 fl., ēr alū unui stānjinū metricū din depoulū orășenescū de lemne, dela 11 fl. 20 cr. la 10 fl. 40 cr.

—o—

Teatru germanū. Joi în 14 Febr. se va da drama „Kean” sēn „Geniulū și Pasiunea” de Dumas, în acēstā piesā va juca pentru penultima ōrā d-lū *Ferd. Bonn*, artistū dela teatrulū curței din Viena. În pregătire este comedia de Sudermann „Schmetterlings-schlacht” din repertoriulū teatrului curții din Viena, „Otilie” dramā de Triesch, la teatrulū Raimund reprezentatā cu multā reușitā, și „Kronstāder Faschingstrume” unū Revue de Carnaval dupā māsērii distinși, de Max Blau.

O interpelare în Senatulū romanū.

Se telegrafiezā din Bucuresci biroulū de corespondențā din Pesta:

În ședința de Sāmbātā a Senatului romanū, d-lū *V. A. Urechitā* a adresatū ministrului de externe o interpelare cu privire la stricta tractare, la care sūntū supuse scrisorile, coletele postale și diarele din partea administrației postelorū unguresci. Interpelantulū cere intervenirea guvernului, pentru ca Ungaria sē fiā prin arbitri avizatā la împlinirea îndatoririlorū, ce le are dupā convențiunī. Mai departe cere interpelantulū sē se ia represalii pentru-cā foilorū romāne li-se retrage debitulū postalū în Ungaria.

Ministrulū de externe *Lahovari* declarā, cā nu pōte fi ținutū sē răspundā la actele unui guvernū străinū, dēr se pōte interpela asupra convențiunilorū încheiate între Ungaria și România. D-sa nu pōte cita nici unū articolū alū acestorū convențiunī, care sē fi fostū violatū din partea Ungariei, dela care nu se pōte pretinde decātū numai respectarea textului acestorū convențiunī. Fie-care statū — continuā ministrulū — are dreptulū de a retrage debitulū postalū diarelorū străine, de a opri telegrame și de a face sē se deschidā prin tribunale scrisorī, carī parū suspiciose cu privire la oprirea de diare interdișe. România, care a fostū condusā totdeuna de sentimente liberale, nu vrea sē facā represalii.

Dupā rēspunsulū ministrului de externe, s'a închisū desbaterea.

D-lū *Urechitā* rōgā pe guvernū de a interdici diarele unguresci, carī atacā România, până atunci, până când Ungaria va face același lucru față cu foile romāne.

Cu acēsta incidentulū se încheiā.

O donațiune frumōsā.

Abrudū, Februarie 1895.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.”)

Domnule Redactorū! De astā-datā mē aflū în plăcuta pozițiune, de a Vē comunica din părțile nōstre și ceva îmbucurătorū. O faptā mārētā s'a sevērșitū dīlele acestea în opidulū nostru, o faptā, care în anelele munțilorū apuseni are sē fiā scrisā cu litere de aurū.

Dōmna *Iuliana Vașiu*, pentru generositatea și rara-i ospitalitate bine cunoscutā unui mare publicū-romanū din țēra nōstrā, în înțelegere cu d-lū *Iōnū Vișia*, proprietarū aci, au donatū cu dreptū de proprietate, casele cu etagiu situate în strada principalā a Abrudului, tocmai în vecinătatea scōlei de statū — Reuniunii femeilorū romāne din Abrudū, predāndu-le tot-odatā în factica posesiune a Dōmnei *Ana Filipū*, președinta reuniunii.

Acēstā reuniune susține cu marī sacrificii o scōlā de fetițe, cercetatā de 72 eleve. Spinī în ochii inimicilorū seculari ai nēmului romānescū a fostū dela începutū și este și astāđi acestū focularū de culturā naționalā romānā, ce s'a doveditū prin repetitele șioanări făcute parte sub pretextū, cā numărulū elevelorū e prea mare, parte cā localulū scōlei ar fi necorēspunđtorū regulamentului higienicū, pretinsū pentru atari scōle.

Nobila donațiune acum îndeplinitā va pune capētū și acestorū vexări, cārora a fostū espusū comitetulū reuniunii; pentru cā avemū firma speranțā, cā mutāndu-se scōla în etagiulū caselorū donate, ēr comitetulū bucurāndu-se și pe viitorū de spriginulū societățilorū de mine și a băncilorū romāne din munți: pe anulū viitorū va fi în stare a angagia și a doua invētātōre pentru scōla de fetițe, și așa se va ușura și invētātōrea de acum, care pe lāngā numărulū mare alū elevelorū, prin fatigiile sale extra-ordinare a obținutū și până acum rezultate, la carī puținī s'au așteptatū.

Altecm *Dōmna Iuliana Vașiu*, care tot-odatā este și membra fundatōre a reuniunea femeilorū romāne din Abrudū, dela înființarea acestei reuniuni neîntreruptā a arātātū deosebitū interesū pentru înaintarea acesteia, nelāsāndū nici o ocaziune nefolositā spre a contribui la mārērea fondului reuniunii și susținerea scōlei de fetițe.

Donatorii prin nobila lorū faptā au cuceritū inimile și au storsū recunoștința și admirațiunea întregului poporū romanū din munții apuseni.

Resplătēscā-le Atotū-puterniculū Dumnezeu acēstā faptā mārētā, lungindu-le firulū vieții, sprā a putē gusta timpū îndelungatū fructele marimōsei lorū fapte.

Coresp.

Matriculele de statū.

Ministrulū ungurescū de interne a adresatū douē ordinațiuni cātrā comisiunile administrative din tōte comitatele țērii.

Prima ordinațiune dispune, ca, până în 31 Martie, comisiunile administrative sē aștērnā guvernului cāte-unū proiectū despre împārțirea cercurilorū matriculare, precum și numirea și sediulū acelorū cercuri. Astfelū de cercuri potū forma orașele fără excepțiune și comunele marī în cea mai mare parte. La gruparea comunelorū miol în cercuri matriculare, trebuie sē se aibā în vedere, ca comunele sē fiā cātū se pōte apropiate una de alta și de centru, ca populațiunea cercului sē nu trecā peste 30,000 suflete, ca mai multū de 34 comune sē nu se grupeze peste trebuințā la unū locū, ca cercurile notariale sē aibā în vedere la împārțire, mai alesū, ca sē se grupeze la unū locū astfelū de comune, carī în privința comunicației sē aibā legăturā favorabilā cu centrulū. Mai departe, ca centru sēu sediu a cercurilorū matriculare sē se alēgā comunele, carī au populațiune mai numērōsā, decātū celelalte.

A doua ordinațiune se referesce la propunerea de conducētōri de matricule, și unde e de lipsā, de suplinitori. Ca conducētōri de matricule și suplinitori, în înțelesulū legii se potū considera primarii comunali; unde centrulū are și officiu solgābirēscū, actuncī acesta sē fiā propusū ca conducētōri de matricule. Ministrulū numesce suplinitori numai în acele cercuri, carī sūntū fōrte impopulate, sēn în carī ocupația conducētōrului de matricule face, ca adese-ori sē lipsēscā din centru.

E neapēratū de lipsā — dice mai departe ordinațiunea — ca conducētōrului de matricule și suplinitorulū sē scie limba maghiarā în vorbire și scriere.

În ce privesce remunerațiile, ce le dā statulū pentru aceste servicii, ministrulū accentuēzā, cā acele persōne, carī ocupā funcțiuni publice, nu vorū primi remunerațiune, decātū în casulū, când salarulū lorū este bagatelū, ēr pe cei ce nu ocupā funcțiuni publice îi va remunera conformū legii.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 12 Februarie. Fōia oficialā publicā următōrele numiri: Baronulū *Bela Orczy* fū numitū *judez Curiae*, contele *Aladār Andrássy camerarū supremū*, contele *Tassilo Festetich mare stolnicū*; ēr fostii deputați *Dionisiu Dōry*, *Emericū Ivanka* și *Ioanū Latinovich* au fostū numiți membri pe viețā în camera magnațilorū. Consilierulū ministerialū *Bela Graenze stein* fū numitū secretarū de statū în ministerulū de finace.

Arco, 12 Februarie. Archiducele *Albrecht* s'a bolnāvītū din nou de aprindere de plumāni.

Sofia, 12 Februarie. Consiliulū ministerialū hotārī, ca în cestiunea accisului sē primēscā în principiu propunerea făcutā din partea Austro-Ungariei.

Literaturā.

D-lū *P. Broșteanu* din Timișōra, invitā la prenumerațiunea opului „Istoria împēratului Traianū și a contemporanilorū sēi” de *Dr. Heinrich Francke*, traducere autorizatā de *P. Broșteanu*. Istoria va cuprinde II părți și se va trimite numai acelorū prenumerați, carī au plătitū înainte prenumerațiunea celū puținū pe unū cartalū. Fascicululū I va apăre la finea lui Martie 1895. Prenumerațiunile se facū prin mandate postale la adresa: *P. Broșteanu*, Timișōra Fabricū, piața Coronini Nr. 17.

RECTIFICARE. În întâmpinarea d-lui protopopū *Moise Bocșanū* din Nr. 19 alū fōiei nōstre, unde e vorba de alegerea de deputatū sinodalū ținutā în Șeitinū, este a se ceti: 27 Martie (8 Aprilie an. tr.)

DIVERSE.

Divorțurile (Despārțeniile) sevērșite la tribunalele din Franca dela 1884 până la 1891, adecā în optū ani, au fostū în totalū 40,000. Cele mai multe din aceste divorțuri (42 la sutā) s'au întâmplatū între lucrători, pe când pe țērānime se vinū numai 7 la sutā. Pe Parisū singurū se vinū mai multū decātū a treia parte din cele 40,000 divorțuri. Județulū catolicū Bretagne are cele mai puținē despārțānii. În șēpte ani s'au întâmplatū acolo numai nouē.

Nu se glumesce în China. Când unū cassierū chinezū ia mai multū dela contribuabilū, decātū îi permite legea, primesce 70 lovituri de bastonū, și pe timpū de unū anū și jumătate este încorporatū în trupele de pe frontierā, unde e supusū la muncile cele mai grele, chiar decā se constatā, cā banii i-a întrebuințatū pentru îmbunătățiri în județulū sēu în comuna sa. Baniū luați pe nedreptū sūntū întrebuințāți la lucrări de utilitate publicā, ēr perceptorii și ceilalți slujași inferiori, carī au perceputū aceste contribuțiuni, primesce fiā-care cāte 80 de lovituri de bastonū.

Cunōscerea ōrei dupā ochii pisice. Chinezii sēraci, carī nu-și potū procura unū cēsornicū, utilizēzā fōrte bine ochii pisicei pentru cunōscerea ōrei. Ei au observatū, cā pupila ochiului pisicei se subțiează din ce în ce, cu cātū mergemū spre miezulū dīlei și la ora 12 devinū, ca unū firū de pērū perpendicularū. Dela 12 spre sērā se mārēscē până ajunge ērāși rotundā. Avistū celorlū fără cēsornicū!

Mantaua încoronării în Ungaria. Printre însemnele încoronării la Unguri, între cele mai prețiose scule se numērā mantaua Sfântului Ștefanū, care e veche de 894 ani. Cu ocaziunea încoronării împēratului *Franciscū Iosifū* la Pesta, o copilā tinērā, nu prea inițiatā în istoriā, scrie din Pesta la Viena: „Ah, ce pompā! magnații în haine ce strălūșiau în aurū și pietre prețiose — sē fi vēduțū numai, mamā! Numai sērmanulū rege avea o manta veche, fără fațā, așa cā nu i-se putea deosebi nici colōrea.”

Proprietarū: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactorū responsabilū: **Gregoriu Maicrū.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Februarie 1895.

Renta ung. de aur 4%	124.80
Renta de corone ung. 4%	99.15
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	127.75
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	103.50
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. etais.	125.75
Bonuri rurale ungare	98.10
Bonuri rurale croate-slavone	98.25
Imprum. ung. cu premii	161.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	150.—

Renta de hartie austr.	101.15
Renta de argint austr.	101.20
Renta de aur austr.	126.30
Losuri din 1860	160.50
Actii de-ale Banței ung. de credit.	501.50
Actii de-ale Banței austro-ungară	1091.—
Actii de-le Banței austr. de credit.	415.—
Napoleoniori	9.84 1/2
Marc imp. ger.	60.75
London (lire sterlinge).	124.45
Rente de corone austr.	100.85

Cursul pieței Brașov.

Din 12 Februarie 1895.

Banote rom. Cump.	9.76	Vënd.	9.78
Argint român. Cump.	9.70	Vënd.	9.75
Napoleon-d'ori Cump.	9.82	Vënd.	9.85
Galbeni Cump.	5.85	Vënd.	5.90
Ruble rusesci Cump.	132.—	Vënd.	—
Marc germane Cump.	60.20	Vënd.	—
Scris. fone. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75
Lire turcesci Cump.	11.15	Vënd.	—

Nr. 96—1895.

EDICTŪ.

Maria Popeneciu gr. or. din Veneția inf. in 28 Novembre 1894 intentat un proces divorțial contra b̄rbatului ei Georgiu Lascu Stoiciu Chițiu gr. cat. totu de acolo, care de mai mulți ani a p̄răsit-o c̄ necredință, și după-ce i-s'a aflat domiciliul ca servitoru in strada negustorilor Nr. 3 din București, in 21 Decembrie 1894 i-a comunicat acțiunea, ca s̄ răspundă la alegațiunile ei; însă nevoind a răspunde, nici a-și pune reprezentant legalu in decursul procesului se provocă pe calea Edictului: c̄ in termen de 6 luni s̄ se prezenteze inaintea forului matr. gr. ca de I Instanță alu Făgărașului; altu cum va fi suplinitu prin „curat ad actum“.

Făgărașu, in 7 Februarie 1895.

Nr. 621,1—3

Basiliu Rațiu,
vicariu for. și preș. for.

„ARIEȘANA“

institutu de creditu și de economii, societate pe acții in Turda.

CONVOCARE

Domnii acționarai ai institutului de creditu și de economii „Arieșana“ societate pe acții, se invită conform §-lui 17 al statutelor societății la

a IX-a adunare generală ordinară,

care se va ține in Turda la 1 Martie 1895 st. n. după amiazi la 2 ore, in localitatea institutului.

Agendele adunării vor fi:

1. Raportulu direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1894.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decidere asupra conturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.
4. Alegerea direcțiunii pe unu periodu de 5 ani, conform §-lui 32 din statute.

5. Alegerea comitetului de revidare pe unu periodu de 3 ani (§. 42 stat.)
6. Fixarea marcelor de presentă pe anul curent.
7. Modificarea parțială a statutelor.
8. Eventuale propunerii in cadrulu statutelor.
9. Alegerea alor 3 acționarai pentru verificarea procesului verbalu alu adunării generale.

Domnii acționarai, cari in înțelesul §. 19 din statutele societății dorescu a participa la adunare in persoană ori prin plenipotențiatu, suntu poștiți a-și depune acțiile și eventualele documente de plenipotență, la casa institutului, celu multu până in 28 Febr. a. c.

Turda, in 30 Ianuarie 1895.

Direcțiunea.

Inchierea socotelor institutului de credit și economii, societate pe acțiuni

„ARIEȘANA“ din Turda, pe anul 1894.

CONTUL BILANȚULUI

Activa			Passiva		
	fl.	cr.		fl.	cr.
Casa in numărară	1782	—	Capitalu	79630	—
Cambii escomptate	107626.41	—	Depunerii spre fructificare	49707	57
Cambii cu asigurare hipot.	51849.71	159476	Fondulu de rezervă	9403	19
Imprumutu hipotecarū	87019	53	Fondulu de pensiu	1325	48
Imprumutu pe obligații	545	—	Cambii reescomptate	105874	60
Ectete	2114	35	Dividende neridicate	1021	96
Mobilieru	224.40	—	Interese anticipate	700	09
10% amortisare	22.02	201	Chirie restantă	50	—
Anticipații	1269	36	Creditorii	1710	95
Debitorii	3459	66	Profitu curatū	6443	80
	255867	64		255867	64

Contulu Profitului și alu Perderilor.

Eșite			Intrate		
	fl.	cr.		fl.	cr.
Interese:			Interese:		
pentru depunerii	2980.53	—	dela cambii	12665	25
pentru reescomptu	8558.11	—	dela hypotecă	7383	10
pentru fondulu de rezervă	354.15	—	dela obligații	49	45
pentru fondulu de pensiu	49.19	11941	dela întârziere	2230	46
Chirie	302	—	Competință de scrisu	328	79
Dare directă	1550.60	1848	Provisiune	2103	05
„ pentru interese și depunerii	298.04	—			
Salare	2641	58			
Remuneratii	6	—			
Diverse	923	71			
Spese	454	35			
Porto	110	64			
Marce de presentă	15	—			
Amortisare 10% (mobilier)	22	40			
Relut de quartirū	50	—			
Profitu curatū	6443	80			
	24760	10		24760	10

Turda, 31 Decembrie 1894.

Iuliu Vlăduțiu m. p.
directoru executiv.

Goerge Boldea m. p.
cassar.

Alexandru Gaia m. p.
comptabil.

MEMBRII ÎN DIRECȚIUNE:

Ionū Mészáros m. p.
președinte.

Dr. St. Suluțiu m. p.

Iosifū Chioreanū m. p.

Iuliu Vlăduțiu m. p.

Subsemnatulu comitetu am examinatū bilanțulu presentu, contulu profitului și al perderilor și confrontându-lu cu registrele principale și secundare ale institutului, constatăm, că le-amu aflatu cu acelea in deplină consonanță și esactū.

Turda, 30 Ianuarie st. n. 1895.

Simionū Popū m. p.
președinte.

Teodorū Chioreanū m. p.

Alexandru P. Romanțianu m. p.

Petru Iacobescu m. p.
616,1—2

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Picăturile de stomachū
Maria-Zeller

caru au efectu escelentū in contra tuturoru bōlelor de stomachū, suntu unu medicamentu neapăratu de lipsă pentru ori-ce casă, la lipsă de apetițu, slăbiciunea stomachului, respirațiu cu mirosu greu, venteru, răgăelă, colică, cataru de stomachū, flegmă, gâlbinare, grēță și vomare, constipațiu, și la durere de capu, încărcarea stomachului cu mănăcări și bēturii, limbrici, suferințe de splină, ficatū și hemoroide ca mijlocu aprobatu și siguru de vindecare.

La bōlele indicate s'a constatatū picăturile Mariazeller ca celu mai bunu leacu, care confirmă sute de testimonii. Prețulu unei sticle cu preserierea de întrebunțare **40 cr.** Sticla indoită de mare **70 cr.** Expediția centrală prin farmacistulu CARL BRADY, Kremsier (Moravia).

Picături veritabile suntu numai acelea, pe a căroru embalage este lipită o fâșiu verde cu cuvintele: „Bezeuge die Echtheit“ cu subserierea mea.

Picăturile Mariazeller veritabile se află: Brașovū: farmaciile Iul. Hornung, F. Jekelius W-we, Franz Kellermen, Ed. Kugler la Hygiea, Vict. Roth, H. G. Obert. Hosszufalu: farmacia: Gustav Jekelius. Csernăfalu: farmacia Josef Drottloff.

Anunțuri
(inserțiuni și reclame)

Suntu a se adresa subscrierilor administratiunii. In casulu publicării unui anunțu mai multu de odată se face scădemēntu care cresce cu cătu publicare se face mai de multe-ori.

Administratiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI“

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potu cumpăra la librăria Nicolae Ciurea și la tutungeria I. Gross.